

Simultánne tlmočenie teoreticky i prakticky

(ŠAVELOVÁ, J., MELICHERČÍKOVÁ, M., 2013. *Simultaneous Interpreting*. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela, 2013. 147 s. ISBN 978-80-557-0485-2)

Zuzana Kraviarová, FHV UMB, Banská Bystrica, zuzana.kraviarova@umb.sk

Vysokoškolská učebnica *Simultaneous Interpreting* je určená pre študentov tlmočníctva a predstavuje základné teoretické pozadie potrebné pre hlbšie štúdium simultánneho tlmočenia. Jej autorkami sú Jana Šavelová (prvá, tretia a štvrtá kapitola) a Miroslava Melicherčíková (druhá kapitola). Je rozdelená do štyroch tematických oblastí – teoretické pozadie, hodnotenie tlmočnickeho výkonu, tlmočenie pre potreby inštitúcií EÚ a praktické precvičovanie tlmočnických stratégií. Po každej kapitole nasleduje zoznam odporúčanej literatúry a otázky, ktoré navedú študentov na detailnejšie absorbovanie najdôležitejších častí kapitoly.

V prvej podkapitole prvého tematického celku *Theoretical Background* autorka predstavuje stručný prehľad historického vývoja výskumu a teórie tlmočenia v zahraničí, uvádza do kontextu výskumu v krajinách západnej Európy a oboznamuje čitateľov so základnými autormi a školami. Informácie však nie sú vyčerpávajúce, napr. pri Ingrid Kurzovej nepredstavuje výsledky jej výskumov týkajúcich sa kvality tlmočenia z pohľadu poslucháčov a pri predstavovaní kognitívnej paradigmy vynecháva výsledky D. Gervera, ktoré sa dajú považovať za pionierske a vedecká komunita na nich stavia dodnes. V druhej podkapitole prvého tematického celku autorka predstavuje najvýraznejšie udalosti a osobnosti českého a slovenského výskumu tlmočenia, spolu so stručným historickým prierezom výučby tlmočenia. V tretej podkapitole prvého celku autorka predstavuje a detailne popisuje stratégie pri simultánnom tlmočení. Pracuje so známym rozdelením na receptívne, produktívne a krízové stratégie, ktoré je vhodným nástrojom pre výučbu. Druhá časť, *Assessment of an Interpreter's Performance*, je venovaná hodnoteniu tlmočnickeho výkonu. Autorka predstavuje základné poznatky získané prostredníctvom pilotného empirického výskumu Bühlerovej, a takisto výsledky rozsiahleho prieskumu realizovaného organizáciou AIIC. Ďalej sa detailne venuje interferencii, čo považujem za dobrú voľbu z pohľadu cieľových čitateľov publikácie – študentov. Výskum kvality tlmočenia je rozsiahlou paradigmou v rámci všeobecného výskumu tlmočenia. Autorka neprezentuje všetky poznatky, keďže to by si vyžadovalo samostatnú publikáciu, predstavuje však základné informácie a odkazy na ďalšiu relevantnú literatúru. Tretia časť, *Interpreting for the Administration of the EU*, je venovaná tlmočeniu pre potreby európskych inštitúcií. Autorka sa cez stručný historický prierez a charakteristiku jednotlivých inštitúcií a typov tlmočenia dostáva až k akreditačným kritériám. Kapitola je kompaktným úvodom do problematiky a ponúka všetky informácie, ktoré by študenti v priebehu štúdia mohli potrebovať. Ak sa rozhodnú uchádzať sa o miesto tlmočníka v inštitúciách EÚ, určite využijú množstvo odkazov na ďalšie zdroje, ktoré autorka uviedla v závere kapitoly. Posledná časť, *Practical Implications: Strategies Implied in Simultaneous Interpreting*, je praktická, zameraná na výučbu tlmočenia v EÚ. Obsahuje 9 textov. Autorka ku každému textu pripravila aj terminologický glosár, prípravné cvičenia a cvičenia tlmočnických stratégií a rôzne iné aktivity. Témy sa týkajú výlučne Európskej únie. Táto kapitola je výborným materiálom vhodným pre výučbu tlmočenia na magisterskom stupni. Spája precvičovanie stratégií s osvojovaním si odbornej terminológie EÚ.

Vysokoškolská učebnica *Simultaneous Interpreting* je prínosnou publikáciou, svoju čitateľskú obec si nepochybne nájde najmä medzi študentmi, ktorí v nej nájdu množstvo

základných, teoretických aj praktických informácií o tlmočení. Z akademického uhla pohľadu je to publikácia, ktorá síce neprináša výsledky vlastného originálneho empirického výskumu, na jednom mieste však ponúka stručné zhrnutie diania vo výskume tlmočenia, spolu s mnohými odkazmi na relevantnú študijnú literatúru.